

ПРОПОЗИЦІЇ

Міністерства оборони України

до проєкту Закону України

“Про внесення змін до Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” щодо звільнення з військової служби під час дії воєнного стану військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації та які вислужили встановлений законом строк служби”

Народний депутат України Олексій Гончаренко

реєстраційний номер 10294 від 27 листопада 2023 р.

Перше читання.

1. Не підтримується.

2. Проєктом Закону запропоновано внесення змін до Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” в частині встановлення строків військової служби в календарному обчисленні для військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, під час дії воєнного стану, строком не більше 18 місяців з моменту їх призову під час мобілізації, якщо вони не висловили бажання продовжувати військову службу.

У Міністерстві оборони України у цілому підтримується позиція народного депутата України Олексія Гончаренка щодо необхідності вирішення на державному рівні питань, пов’язаних з організацією заміни, надання відпочинку та проведення необхідної підготовки (додаткової підготовки) військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань, які виконують визначені їм завдання шляхом безпосереднього ведення воєнних (бойових) дій на лінії зіткнення із супротивником.

Проте, погодитися із пропозицією розробника проєкту Закону не вбачається за можливим, враховуючи те, що у разі набрання чинності запропонованих у проєкті Закону змін виникне загроза суттєвого зменшення чисельності Збройних Сил України, на які за Конституцією України покладено оборону України, що у свою чергу може призвести до втрати можливостей (спроможностей) сил оборони з виконання завдань щодо захисту суверенітету і територіальної цілісності України, а відтак і втрати територій, економічних можливостей, життів громадян України.

Слід зазначити, що чинне положення абзацу третього частини сьомої статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” повністю узгоджується зі статтями 17 та 65 Конституції України та статтею 1 зазначеного Закону та Закону України “Про мобілізаційну підготовку і мобілізацію” в частині періоду виконання громадянами України свого конституційного обов’язку щодо

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат [5B77CE19CBV35C640400000096D0000D5610100](#)
Підписувач [Умеров Рустем Енверович](#)
Дійсний з [07.09.2023](#) по [06.09.2025](#)

Міністерство оборони України

220/14 від 01.01.2024 14:40:47

захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, а також визначення терміну “демобілізація”.

Довідково. Відповідно до абзаців першого та третього частини сьомої статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” для військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, строки військової служби встановлюються до строків, визначених рішенням Президента України, у тому числі у зв’язку із закінченням особливого періоду або оголошенням демобілізації.

Згідно з абзацом шостим статті 1 Закону України “Про мобілізаційну підготовку і мобілізацію” демобілізація – комплекс заходів, рішення про порядок і терміни проведення яких приймає Президент України, спрямованих на планомірне переведення національної економіки, органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій на роботу і функціонування в умовах мирного часу, а Збройних Сил України, інших військових формувань, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту – на організацію і штати мирного часу.

Законом визначено, що до комплексу заходів, рішення про порядок і терміни проведення яких приймає Президент України, спрямованих на планомірне переведення на організацію і штати мирного часу, включено питання щодо планомірного звільнення з військової служби військовослужбовців, призваних на військову службу під час мобілізації.

Зазначене рішення Президента України в особливий період, як правило, формується на підставі пропозицій Ставки Верховного Головнокомандувача, робочим органом якої є Генеральний штаб Збройних Сил України.

Відповідно до статті 16 Закону України “Про національну безпеку України” Генеральний штаб Збройних Сил України є головним органом військового управління з планування оборони держави, стратегічного планування застосування Збройних Сил України та визначених сил і засобів інших складових сил оборони, координації і контролю за виконанням завдань у сфері оборони органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та силами оборони у межах, визначених законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України.

Генеральний штаб Збройних Сил України в особливий період виконує функції стратегічного керівництва Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони.

Також, зазначений проект Закону потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету, зокрема, на здійснення відповідних виплат військовослужбовцям при звільненні (якщо військовослужбовці не висловили бажання продовжувати військову службу), які неможливо обрахувати внаслідок невизначеності періоду дії воєнного стану, а також остаточної чисельності військовослужбовців, що потребуватимуть таких виплат.

Крім того, суб’єктом законодавчої ініціативи у процесі роботи над проектом Закону не проведено аналізу положень Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, які стосуються предмета його врегулювання, а саме – не

враховано зміни, внесені до зазначеного Закону України Законом України від 21 березня 2023 року № 2995-ІХ “Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення окремих питань виконання військового обов’язку та про походження військової служби”.

Розробником не запропоновано дієвих змін до законодавства, які б дозволили забезпечити поповнення військових частин та підрозділів Збройних Сил України, інших військових формувань військовослужбовцями, зокрема в частині удосконалення питань надання військовозобов’язаним відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, за підставами, визначеними у статті 23 Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”, замість тих, які на підставі запропонованих розробником змін виявлять бажання звільнитися з військової служби.

Одночасно, повідомляємо, що фахівці оборонного відомства та Генерального штабу Збройних Сил України приймають безпосередню участь у рамках роботи робочої групи, утвореної Комітетом Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (далі – Комітет) з метою комплексного вирішення проблем проходження військової служби, соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей, автоматизації та цифровізації процесів обліку та управління персоналом, інших проблемних питань роботи з персоналом у складових сектору безпеки і оборони, що порушуються громадянами України та потребують негайного законодавчого врегулювання.

Аналогічні за змістом пропозиції робочою групою були опрацьовані та враховані у тексті розробленого проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих питань мобілізації, військового обліку та проходження військової служби”, який на цей час готується до реєстрації у Верховній Раді України.

Міністр оборони України

Руستم УМЄРОВ

“ ___ ” _____ 2023 року